

הלכות שבת פרק יח

א. המוציא דבר מרשות היחיד לרשות הרבים, או מרשות הרבים לרשות היחיד אינו חייב, עד שיוציא ממנו שעור שמועיל כלום; ואלו הן, שעורי ההוצאה. המוציא אכלי אדם כגרגרת, ומצטרפין זה עם זה: והוא שיהיה כגרגרת מן האכל עצמו, חוץ מן הקלפים והגרענין והעקצין והסבין והמרסן.

ב. יין, כדי רבע רביעית; ואם היה קרוש, כזית. חלב בהמה טהורה, כדי גמיאה; וחלב טמאה, כדי לכחל עין אחת. חלב אשה ולבן ביצה, כדי לתן במשיפה. שמן כדי לסוך אבר קטן, שהוא אצבע קטנה שלרגל קטן בן יומו. טל, כדי לשוף את הקלורית; וקלור, כדי לשוף במים. ומים, כדי לרחץ פני מדוכה. דבש, כדי לתן על כל ראש הפתית. דם, ושאר כל המשקין, וכל השופכין כדי רביעית.

ג. תבן תבואה, כמלוא פי פרה. תבן קטניות, כמלוא פי גמל. ואם הוציא תבן קטניות להאכילו לפרה, כמלוא פי פרה חייב: שאכילה על ידי הדחק, שמה אכילה. עמיר, כמלוא פי טלה. עשבים, כמלוא פי גדי. עלי שום ועלי בצלים אם היו לחים, כגרגרת מפני שהן אכלי אדם; ויבשים, כמלוא פי גדי. ואין מצטרפין זה עם זה לחמר שבהן, אבל מצטרפין לקל שבהן. כיצד: הוציא תבן תבואה וקטנית אם יש בשניהם כמלוא פי פרה, פטור; כמלוא פי גמל, חייב. וכן כל פיוצא בזה, לענין השבת.

ד. המוציא עצים כדי לבשל כגרגרת מביצת התרנגולים, טרופה בשמן ונתונה באלפס. המוציא קנה, כדי לעשות קלמוס המגיע לראשי אצבעותיו; ואם היה עבה או מרסס, שעורו כעצים.

ה. המוציא תבלין, כדי לתבל ביצה; ומצטרפין זה עם זה. פלפלת, כל שהוא. עטרן, כל שהוא. ריח טוב, כל שהוא. ריח רע, כל שהוא. מיני בשמים, כל שהן. ארגמן טוב, כל שהוא. בתולת הורד, אחת. מיני מתכות הקשים כגון נחשת וברזל, כל שהן. מעפר המזבח, ומאבני המזבח, וממקק ספרים, וממקק מטפחותיהן כל שהן, מפני שמצניעין אותם לגניזה. גחלת, כל שהוא; והמוציא שלהבת, פטור.

ו. המוציא זרעוני גנה שאינן נאכלין לאדם, שעורן פחות מכגרגרת מזרע קשואין, שנים; ומזרע הדלועין, שנים; מזרע פול המצרי, שנים. המוציא סבין, כדי לתן על פי כור שלצורפי זהב. המוציא מרסן אם לאכילה, שעורו כגרגרת; לבהמה, שעורו כמלוא פי גדי; לצביעה, כדי לצבע בגד קטן. לולבי זרדין והחרובין עד שלא ימתיקו, כגרגרת; ומשימתיקו, כמלוא פי גדי. אבל הלוף והחרדל והתרמוסין ושאר כל הנכבשין בין שימתיקו בין שלא ימתיקו, כגרגרת.

ז. המוציא גרענין אם לאכילה, חמש; ואם להסקה, הרי הן כעצים; ואם לחשבון, שתיים; ואם לזריעה, שתיים. המוציא אזור לאכלים, כגרגרת; לבהמה, כמלוא פי גדי; לעצים, כשעור העצים; להזיה, כשעור הזיה.

ח. המוציא קלפי אגוזין, וקלפי רמונים, אסטים, ופואה, ושאר

הצובעין כדי לצבע בהן בגד קטן, כסבכה שמניחין הבנות על ראשיהן. וכן המוציא מי רגלים בן ארבעים יום, או נתר אלכסנדריה, או בורית, קימוניא, ואשלג, ושאר כל המנקין כדי לכבס בהן בגד קטן, כסבכה. הוציא סממנין שרויין, כדי לצבע בהן דגמה לאורג.

ז. המוציא דיו על הקלמוס, שעורו כדי לכתב ממנו שתי אותיות; אבל אם הוציא הדיו בפני עצמו, או בקסת צריך שיהיה בו יתר על זה, כדי שיעלה ממנו על הקלמוס כדי לכתב שתי אותיות. היה בקסת כדי אות אחת, ובקלמוס כדי אות אחת, או בדיו לבדו כדי אות אחת, ובקלמוס כדי אות אחת הרי זה ספק. הוציא שתי אותיות וכתבן כשהוא מהלך, חייב כתיבתן, זו היא הנחתן. הוציא אות אחת וכתבה, וחזר והוציא אות שניה וכתבה פטור, שכבר חסרה האות הראשונה.

י. המוציא כחל בין לרפואה בין לתכשיט, כדי לכחל עין אחת; ובמקום שאין דרך להתקשט אלא בכחילת שתי עינים, והוציאו להתקשט עד שיוציא כדי לכחל שתי עינים. זפת וגפרית, כדי לעשות נקב. שעוה, כדי לתן על פי נקב קטן. דבק, כדי לתן בראש השבשבת. רבב, כדי למשח תחת רקיק כסלע.

יא. המוציא אדמה, כדי לעשות חותם האגרת. טיט, כדי לעשות פי כור. זבל או חול דק, כדי לזבל פרשה. חול גס, כדי לערב עם מלוא כף שלסידין סיד. חרסית, כדי לעשות פי כור שלצורפי זהב. שער, כדי לגבל טיט לעשות פי כור שלצורפי זהב. סיד, כדי לסוד אצבע קטנה שבבנות. עפר ואפר, כדי לכסות דם צפור קטנה. צרור אבן, כדי לזרק בבהמה ותרגיש והוא, משקל עשרה זוזים. חרס, כדי לקבל בו רביעית.

יב. המוציא חבל, כדי לעשות און לקפה. גמי, כדי לעשות תלוי לנפה ולכברה. הוצין, כדי לעשות און לכפיפה מצרית. סיב, כדי לתן על פי משפך קטן שליין. מוכין, כדי לעשות כדור כאגוז. עצם, כדי לעשות תרוד. זכוכית כדי לגרד בה ראש הכדכד, עד שיפצע שתי נימות כאחת.

יג. המוציא שתי נימין מזנב הסוס ומזנב הפרה, חייב. הוציא אחת מן הקשה שבחזיר, חייב. נצרי דקל, והן חוטי העץ שתיים; חורי דקל, והן קלפי החריות אחת. מצמר גפן, ומצמר פלך, וצמר גמלים וארנבים וחייה שבים, ושאר כל הנטוין כדי לטוות חוט ארץ ארבעה טפחים. המוציא מן הבגד, או מן השק, או מן העור כשעורן לטמאה, כך שעורן להוצאה: הבגד, שלושה על שלושה; השק, ארבעה על ארבעה; העור, חמשה על חמשה.

יד. המוציא עור שלא נתעבד כלל, אלא עדין הוא רך שעורו, כדי לצור משקלת קטנה שמשקלה שקל. היה מלוח, ועדין לא נעשה בקמח ולא בעפצא שעורו, כדי לעשות קמיע. היה עשוי בקמח, ועדין לא נתעבד בעפצא שעורו, כדי לכתב עליו את הגט. נגמר עבודו שעורו, חמשה על חמשה.

טו. המוציא קלף מעבד, כדי לכתב עליו פרשת שמע עד ובשעריה. דוכסוסטוס, כדי לכתב עליו מזוזה. ניר כדי לכתב עליו שתי אותיות שלקשר המוכסין, שהן גדולות מאותיות

שָׁלָנוּ. הַמוֹצִיא קָשֶׁר מוֹכְסִין חַיִּב, אִף עַל פִּי שְׂכָכָר הֶרְאָהוּ לְמוֹכֵס וְנִפְטָר בּוֹ: שֶׁהָרִי רְאִיָּה הוּא לְעוֹלָם. הַמוֹצִיא שֹׁטֵר פְּרוּעַ, וְנִיר מַחֲזִיק כְּדִי לְכַרֵּךְ עַל פִּי צְלוּחִית קִטְנָה שְׁלִפְלִיטוֹן; וְאִם יֵשׁ בַּלְבָּן שָׁלוּ כְּדִי לְכַתֵּב שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת שְׁלֻקָּשֶׁר מוֹכְסִין, חַיִּב.

טו. הַמוֹצִיא בְּהֶמָּה חַיָּה וְעוֹף אִף עַל פִּי שֶׁהֵן חַיִּים, חַיִּב. אֲבָל אָדָם חַי, אֵינּוּ מִשְׁאוּוֹי; וְאִם הָיָה כָּפוּת אוֹ חוֹלָה, הַמוֹצִיא אוֹתוֹ חַיִּב. וְהָאִשָּׁה מְדַדָּה אֶת בְּנָהּ, בְּזִמְנָן שְׁנוּטֵל אַחַת וּמַנִּיחַ אַחַת.

יז. הַמוֹצִיא תִּינוֹק חַי, וְכִיס תָּלוּי בְּצוּאָרוֹ חַיִּב מִשּׁוּם הַכִּיס, שְׂאִין הַכִּיס טְפִלָּה לְתִינוֹק; אֲבָל אִם הוֹצִיא אֶת הַגָּדוֹל, אִף עַל פִּי שֶׁהוּא מְלַבֵּשׁ בְּכָלִיו וְטַבְּעוֹתָיו בִּידוֹ פָּטוּר, שֶׁהִפֵּל טְפִלָּה לוֹ. הָיוּ כָּלָיו מְקַפְּלִין עַל כֶּתֶפוֹ הַנוֹשֵׂא אוֹתוֹ, חַיִּב.

יח. הַמוֹצִיא חֲגֹב חַי, כָּל שֶׁהוּא; וּמֵת, כְּגִרְגָּרֶת. צִפֹּרֶת כְּרָמִים, בֵּין חַיָּה בֵּין מֵתָה כָּל שֶׁהוּא, מִפְּנֵי שֶׁמִּצְנִיעִין אוֹתָהּ לְרִפּוּאָה; וְכֵן כָּל פִּיּוּצָא בָּהּ. הַמֵּת, וְהַנִּבְלָה, וְהַשֶּׁרֶץ כִּשְׁעוֹר טְמֵאָתָן, כֹּךְ שְׁעוֹר הוֹצֵאתָן: מֵת וְנִבְלָה, בְּכִזִּית; וְשֶׁרֶץ, כַּעֲדָשָׁה.

יט. הָיָה שֵׁם כְּזִית מְצֻמָּצֵם, וְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ כִּחְצִי זֵית חַיִּב, שֶׁהָרִי הוֹעִיל בְּמַעֲשָׂיו: שְׁנַת־מַעַט הַשְׁעוֹר מְלֻטְמָא. אֲבָל אִם הוֹצִיא כִּחְצִי זֵית מִכְּזִית וּמִחֻצָּה, פָּטוּר. וְכֵן כָּל פִּיּוּצָא בָּזָה, בְּשֹׂאֵר הַטְּמֵאוֹת.

כ. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים שְׂאִינוּ חַיִּב אֲלָא עַל הוֹצֵאת כִּשְׁעוֹר, בְּשֶׁהוֹצִיא סֵתָם; אֲבָל הַמוֹצִיא לְזָרַע, אוֹ לְרִפּוּאָה, אוֹ לְהִרְאוֹת מִמֶּנּוּ דְּגָמָה, וְלִכְלֹל פִּיּוּצָא בָּזָה חַיִּב בְּכָל שֶׁהוּא.

כא. הַמִּצְנִיעַ דְּבַר לְזִרְיָעָה, אוֹ לְרִפּוּאָה, אוֹ לְדָגְמָה, וְשִׂכַּח לְמָה הִצְנִיעוֹ, וְהוֹצִיאוֹ סֵתָם חַיִּב עָלָיו בְּכָל שֶׁהוּא, שֶׁעַל דַּעַת מַחֲשָׁבָה רִאשׁוֹנָה הוֹצִיא; וְשֹׂאֵר הָאָדָם, אֵין חַיִּבִּין עָלָיו אֲלָא בִּשְׁעוֹרוֹ. זָרַק זֶה שֶׁהוֹצִיא כָּכָר לְתוֹךְ הָאוּצָר אִף עַל פִּי שֶׁמְקוּמוֹ נִכְר, כָּכָר בְּטָלָה מִחֲשַׁבְתּוֹ הָרִאשׁוֹנָה; לְפִיכָךְ אִם חָזַר וְהִכְנִיסוֹ, אֵינוּ חַיִּב עַד שִׁיכְנִיס כִּשְׁעוֹר.

כב. דְּבַר שְׂאִין דֶּרֶךְ בְּנֵי אָדָם לְהִצְנִיעוֹ וְאֵינוּ רְאוּי לְהִצְנִיעַ, כְּגוֹן דָּם הַנֶּדָּה אִם הִצְנִיעוֹ אַחֵד וְהוֹצִיאוֹ, חַיִּב; וְשֹׂאֵר הָאָדָם, פְּטוּרִין עָלָיו, שְׂאִין חַיִּבִּין אֲלָא עַל הוֹצֵאת דְּבַר הַכֶּשֶׁר לְהִצְנִיעַ, וּמִצְנִיעִין כְּמוֹהוּ.

כג. הַמוֹצִיא חֲצִי שְׁעוֹר, פָּטוּר; וְכֵן כָּל הָעוֹשֶׂה מִמְּלָאכָה מִן הַמְּלָאכּוֹת חֲצִי שְׁעוֹר, פָּטוּר. הוֹצִיא חֲצִי שְׁעוֹר וְהִנִּיחוֹ, וְחָזַר וְהוֹצִיא הַחֲצִי הָאֲחֵר חַיִּב; וְאִם קָדָם וְהִגְבִּיהַ הַחֲצִי הָרִאשׁוֹן, קָדָם הַנִּחַת הַחֲצִי הַשֵּׁנִי נַעֲשֶׂה כְּמִי שֶׁנִּשְׂרָף, וּפָטוּר. הוֹצִיא חֲצִי שְׁעוֹר וְהִנִּיחוֹ, וְחָזַר וְהוֹצִיא חֲצִי אֲחֵר וְהִעֲבִירוֹ עַל הָרִאשׁוֹן בְּתוֹךְ שְׁלוֹשָׁה חַיִּב, שֶׁהִמְעַבִּיר כְּמִי שֶׁנָּח עַל גְּבִי מִשְׁהוּ; אֲבָל אִם זָרְקוֹ אֵינוּ חַיִּב, עַד שִׁינוּחַ שֵׁם עַל גְּבִי מִשְׁהוּ.

כד. הוֹצִיא חֲצִי שְׁעוֹר, וְחָזַר וְהוֹצִיא חֲצִי שְׁעוֹר בְּהֶעֱלֵם אַחֵד לְרִשּׁוֹת אַחַת, חַיִּב. לְשְׁתֵּי רִשּׁוֹת, אִם יֵשׁ בֵּינֵיהֶן רִשּׁוֹת שֶׁחַיִּבִּין עָלֶיהָ פָּטוּר; הֵיתָה בֵּינֵיהֶן כְּרַמְלִית הָרִי הֵן כְּרִשּׁוֹת אַחַת, וְחַיִּב חֲטָאֵת.

כה. הַמוֹצִיא פָּחוֹת מִכִּשְׁעוֹר, וְקָדָם שִׁינִיחוֹ נִתְפַּח וְחָזַר כִּשְׁעוֹר,

וכן המוציא כשעור, וקדם שהניח צמק וחזר פחות מכשעור פטור.

כו. המוציא כגרגרת לאכילה, וצמקה קדם הנחה, וחשב עליה לזריעה או לרפואה, שאינו צריך שעור הרי זה חייב, כמחשבתו שלעת הנחה. הוציא פחות מגרגרת לזריעה, וקדם הנחה חזר וחשב לאכילה פטור; ואם תפחה קדם הנחה ונעשת כגרגרת קדם שימלך עליה לאכילה, חייב, שאפלו לא חשב, היה מתחייב על מחשבת ההוצאה.

כז. הוציא כגרגרת לאכילה, וצמקה וחזרה ותפחה קדם הנחה הרי זה ספק אם נדחה, או לא נדחה. זרק כזית אכלין לבית טמא, והשלים כזית זה לאכלים שהיו שם ונעשה הכל כביצה הרי זה ספק אם נתחייב על כזית, מפני שהשלים השעור לענין טמאה, או לא נתחייב.

כח. המוציא פחות מכשעור אף על פי שהוציאו בכלי, פטור: שהכלי טפלה לו, ואין פונתו להוצאת הכלי, אלא להוצאת מה שבתוכו, והרי אין בו כשעור. לפיכך אם הוציא אדם חי שאינו כפות במטה פטור אף על המטה, שהמטה טפלה לו. וכן כל כיוצא בזה. המוציא קפת הרוכלים אף על פי שיש בה מינין הרבה, ואפלו הוציאן בתוך כפו אינו חייב אלא אחת: שם הוצאה אחד הוא.

הלכות שבת פרק יט

א. כל כלי המלחמה, אין יוצאין בהן בשבת. ואם יצא אם היו כלים שהן דרך מלבוש, כגון שריון וכובע ומגפים שעל הרגלים הרי זה פטור; ואם יצא בכלים שאינן דרך מלבוש, כגון רמח וסיף וקשת ואלה ותריס הרי זה חייב.

ב. אין יוצאין בסנדל מסמר, שסמרו לחזקו; ואפלו ביום טוב, גזרו שלא יצא בו. ומתיר לצאת באבנט שיש עליו חתכות קבועות שלכסף ושלזהב, כמו שהמלכים עושין, מפני שהוא תכשיט, וכל שהוא תכשיט מתיר: והוא, שלא יהא רפוי שמה יפל ברשות הרבים, ויבוא להביאו.

ג. טבעת שיש עליה חותם מתכשיטי האיש, ואינה מתכשיטי האשה; ושאין עליה חותם מתכשיטי אשה, ואינה מתכשיטי האיש. לפיכך אשה שיצאת בטבעת שיש עליה חותם, ואיש שיצא בטבעת שאין עליה חותם חייבין. ומפני מה הן חייבין, והרי הוציאו אותן שלא בדרך המוציאין, שאין דרך האיש להוציא באצבעו אלא טבעת הראויה לו, וכן האשה אין דרכה להוציא באצבעה אלא טבעת הראויה לה: מפני שפעמים נותן האיש טבעתו לאשתו להצניעה בבית, ומנחת אותה באצבעה בעת הולכה, וכן האשה נותנת טבעתה לבעלה לתקנה אצל האמן, ומניח אותה באצבעו עד חנות האמן; ונמצאו שהוציאו אותן בדרך שדרךן להוציאן, ולפיכך חייבין.

ד. לא תצא אשה בטבעת שאין עליה חותם, אף על פי שהיא מתכשיטיה: גזרה שמה תוציאה ברשות הרבים להראות לחברותיה, בדרך שהנשים עושות תמיד; ואם יצאת בה,

פְּטוּרָה. אָבֵל הָאִישׁ, מִתֵּר לָצֵאת בְּטַבַּעַת שֵׁשׁ עָלֶיהָ חוֹתָם, מִפָּנֵי שְׁהוּא תַכְשִׁיט, וְאֵין דִּרְכוֹ לַהֲרֹאוֹת; וְנִהְגוּ כָּל הָעָם, שֶׁלֹּא יֵצְאוּ בְּטַבַּעַת כָּלָל.

ה. אִשָּׁה שֶׁיֵּצֵאת בְּמַחַט נְקוּבָה, חֵיבֵת; וְהָאִישׁ, פְּטוּר. וְאִישׁ שֶׁיֵּצֵא בְּמַחַט שְׁאִינָה נְקוּבָה, חֵיב; וְהָאִשָּׁה, פְּטוּרָה מִפָּנֵי שְׁהִיא מִתַּכְשִׁיטָהּ, וְאִינָה אֶסוּרָה, אֲלֹא גִזְרָה, שֶׁמָּא תֵרְאֶה לְחִבְרוּתֶיהָ. זֶה הַכָּלָל: כָּל הַיּוֹצֵא בְּדָבָר שְׁאִינוֹ מִתַּכְשִׁיטוֹ, וְאִינוֹ דֶּרֶךְ מַלְבוּשׁ, וְהוֹצִיאוֹ כְּדֶרֶךְ שְׁמוּצִיָּאִין אוֹתוֹ דָּבָר חֵיב; וְכָל הַיּוֹצֵא בְּדָבָר שְׁהוּא מִתַּכְשִׁיטוֹ, וְהִיא רְפוּי וְאִפְשָׁר שִׁיפֹל בְּמַהֲרָה וַיָּבוֹא לְהִבְיֹאוֹ בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים, וְכֵן אִשָּׁה שֶׁיֵּצֵאת בְּתַכְשִׁיטִין שְׁדִרְכָּהּ לְשַׁלֵּף אוֹתָן וּלְהִרְאוֹתָן הָרִי אֵלּוּ פְּטוּרִין; וְכָל דָּבָר שְׁהוּא תַכְשִׁיט, וְאִינוֹ נוֹפֵל וְאֵין דִּרְכָּה לַהֲרֹאוֹתוֹ הָרִי זֶה מִתֵּר לָצֵאת בּוֹ. לְפִיכָךְ אֶצְעָדָה שְׁמַנִּיחִין בְּזֹרֹעַ אוֹ בְּשׁוֹק, יוֹצֵאִין בָּהּ בְּשֶׁבֶת וְהוּא שְׁתֵּהִיהָ דְּבוּקָה לַבָּשָׂר, וְלֹא תִשְׁמַט. וְכֵן כָּל הַיּוֹצֵא בְּזֶה.

ו. לֹא תֵצֵא אִשָּׁה בַּחוּטֵי צֶמֶר, אוֹ בַּחוּטֵי פִשְׁתָּן, אוֹ בְּרִצּוּעוֹת הַקְּשׁוּרִין לָהּ עַל רֹאשָׁהּ שֶׁמָּא תַחֲלֹץ אוֹתָן בְּשַׁעַת טְבִילָהּ, וְתַעֲבִירָם בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים. וְלֹא בִצִּיץ שְׁמַנְחַת בֵּין עֵינֶיהָ; וְלֹא בַלְחִיִּים שְׁלִזְהָב שִׁיורְדִין מִן הַצִּיץ עַל לַחֲיִיָּהּ, בְּזִמָּן שְׁאִינָן תְּפוּרִין זֶה בְּזֶה; וְלֹא בַעֲטָרֶת שְׁלִזְהָב שְׁמַנְחַת בְּרֹאשָׁהּ; וְלֹא בַּכָּבִלִים שִׁיּוֹצֵאִין בָּהֶן הַבְּנוֹת בְּרַגְלֵיהֶן, כְּדִי שֶׁלֹּא יִפְסְעוּ פְּסִיעָה גָּסָה: כָּל אֵלּוּ, אֶסוּרִין לָצֵאת בָּהֶן שֶׁמָּא יִפְלוּ, וְתִבְיֹאֵן בִּידָהּ.

ז. לֹא תֵצֵא אִשָּׁה בַּקֶּטְלָה שְׁבִצּוֹאָרָהּ, וְלֹא בְּנִזְמֵי הָאֵף; וְלֹא בַּצְלוּחִית שְׁלִפְלִיטוֹן הַקְּבוּעָה עַל זְרוּעָהּ; וְלֹא בַּפִּיס הַקָּטָן הָעָגוּל שְׁמַנִּיחִין בּוֹ שֶׁמֶן הַטּוֹב, וְהוּא הַנִּקְרָא כּוֹכֶלֶת; וְלֹא בַּפֶּאֶה שְׁלִשְׁעָר שְׁמַנְחַת עַל רֹאשָׁהּ, כְּדִי שֶׁתֵּרְאֶה בַּעֲלָתָהּ שְׁעַר הָרֶבֶה; וְלֹא בַּכָּבוּל שְׁלִצְמָר, שְׁמַקְפֶּת אוֹתוֹ סָבִיב לְפָנֶיהָ; וְלֹא בִשֵּׁן שְׁמַנְחַת בְּפִיהָ, בְּמָקוֹם שֵׁן שְׁנָפֹל; וְלֹא בִשֵּׁן שְׁלִזְהָב שְׁמַנְחַת עַל שֵׁן שְׁחֹר אוֹ אָדָם שֵׁשׁ בְּשִׁנֶּיהָ אָבֵל שֵׁן שְׁלִכְסָף מִתֵּר, מִפָּנֵי שְׁאִינוֹ נִכָּר. כָּל אֵלּוּ, אֶסוּרִין לָצֵאת בָּהֶן שֶׁמָּא תַחֲלֹץ, וְתֵרְאֶה לְחִבְרוּתֶיהָ.

ח. כָּל שְׁאֶסְרוּ חֻכְמִים לָצֵאת בּוֹ לְרִשּׁוֹת הָרַבִּים, אֶסוּר לָצֵאת בּוֹ אִפְלוּ בַּחֲצֵר שְׁאִינָה מְעַרְבֶּת: חוּץ מִכָּבוּל וּפֶאֶה שְׁלִשְׁעָר, שֶׁמִּתֵּר לָצֵאת בָּהֶן לְחֲצֵר כְּדִי שֶׁלֹּא תִתְגַּנֵּה עַל בַּעֲלָהּ. וְהַיּוֹצֵאת בַּצְלוּחִית שְׁלִפְלִיטוֹן שְׁאִין בָּהּ בִּשְׁם כָּלָל, חֵיבֵת.

ט. יוֹצֵאָה אִשָּׁה בַּחוּטֵי שְׁעַר הַקְּשׁוּרִים לָהּ עַל רֹאשָׁהּ מִפָּנֵי שְׁהַמִּים בָּאִין בָּהֶן וְאִינָן חוֹצְצִין, אִינָה חוֹלְצָתָן אִם אֶרְעָה לָהּ טְבִילָה, עַד שֶׁנִּגְזֹר, שֶׁמָּא תִבְיֹאֵם בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים: בֵּין שְׁהִיוּ הַחוּטִין שְׁלֵה, בֵּין שְׁלַחֲבֶרְתָּהּ, בֵּין שְׁלַבְהֶמָּה. וְלֹא תֵצֵא הַזְקָנָה בְּשִׁלְיָלָהּ, שֶׁשָּׁבַח הֵן לָהּ, וְשֶׁמָּא תַחֲלֹץ וְתֵרְאֵם לְחִבְרוּתֶיהָ; אָבֵל יִלְדָּהּ, יוֹצֵאָה בַּחוּטֵי זָקָנָה. וְכָל שְׁהוּא אָרִיג, יוֹצֵאָה בּוֹ עַל רֹאשָׁהּ.

י. יוֹצֵאָה אִשָּׁה בַּחוּטִין שְׁבִצּוֹאָרָהּ מִפָּנֵי שְׁאִינָה חוֹנֶקֶת עֲצָמָהּ בָּהֶן, אִינָן חוֹצְצִין; וְאִם הִיוּ צְבוּעִין אֶסוּרִים, שֶׁמָּא תֵרְאֶה אוֹתָן לְחִבְרוּתֶיהָ. וְיוֹצֵאָה אִשָּׁה בַּכָּלִיל שְׁלִזְהָב בְּרֹאשָׁהּ, שְׁאִין יוֹצֵאָה בּוֹ אֲלֹא אִשָּׁה חֲשׁוּבָה שְׁאִין דִּרְכָּה לְחֲלֹץ וּלְהִרְאוֹת; וְיוֹצֵאָה

בְּצִיץ וּבְלַחֲיִים שְׁלֹזָהּ, בְּזֶמֶן שֶׁהֵן תְּפוּרִין בְּסִבְכָּה שֶׁעַל רֹאשָׁהּ,
כְּדִי שְׁלֹא יִפְלוּ. וְכֵן כָּל כִּיּוֹצֵא בָּזָה.

יא. יוֹצֵאָה אֲשֶׁה בְּמוֹךְ שְׁבָאֲזָנָהּ וְהוּא, שִׁיחֶיהָ קָשׁוּר בְּאֲזָנָהּ;
וּבְמוֹךְ שְׁבִסְנִדָּלָהּ וְהוּא, שִׁיחֶיהָ קָשׁוּר בְּסִנְדָּלָהּ; וּבְמוֹךְ
שֶׁהִתְקִינָה לְנִדְתָּהּ, וְאָף עַל פִּי שְׁאִינוּ קָשׁוּר, וְאִפְלוּ עֲשֵׂתָהּ לוֹ
בֵּית יָד שָׁאֵם נָפֶל, אֵינָה מְבִיאָה אוֹתוֹ מִפְּנֵי מְאִיסוֹתוֹ.

יב. וְיוֹצֵאָה בְּפִלְפֹל, וּבְגִרְגֹר מֶלֶח, וּבְכָל דָּבָר שֶׁתֵּתֵן לְתוֹךְ פִּיהָ
מִפְּנֵי רֵיחַ הַפֶּה; וְלֹא תֵתֵן לְכִתְחֻלָּהּ, בַּשָּׁבֶת. וְיוֹצֵאֹת הַנָּשִׁים
בְּקִסְמִין שְׁבָאֲזִינֶיהֶן, וּבְרַעְלוֹת שְׁבִצְוֹאֲרָן אוֹ שְׁבִכְסוֹתֵן, וּבְרִידִיד
הַפָּרוּף. וּפּוֹרֶפֶת כִּתְחֻלָּהּ בַּשָּׁבֶת עַל הָאֶבֶן וְעַל הָאֶגוֹז, וְיוֹצֵאָה;
וְלֹא תַעֲרִים וְתַפְרֹף עַל הָאֶגוֹז, כְּדִי לְהוֹצִיאוֹ לְבָנָהּ הַקָּטָן. וְכֵן
לֹא תַפְרֹף עַל הַמַּטְבֵּעַ לְכִתְחֻלָּהּ, מִפְּנֵי שְׁאִסּוּר לְטִלְטֹלוֹ; וְאִם
פָּרְפָה, יוֹצֵאָה בּוֹ.

יג. יוֹצֵא אָדָם בְּקִיסָם שְׁבִשְׁנָיו וְשְׁבִסְנִדָּלוֹ, לְרִשּׁוֹת הָרַבִּים, וְאִם
נָפֶל, לֹא יַחֲזִיר; וּבְמוֹךְ וּבְסַפּוּג שֶׁעַל גְּבִי הַמֶּכָּה, וּבְלִבָּד שְׁלֹא
יִכְרֹךְ עָלֶיהֶן חוּט אוֹ מְשִׁיחָה, שֶׁהָרִי חֲחוּט וְהַמְשִׁיחָה חֲשׁוּבִין
אֶצְלוֹ, וְאֵינָם מוֹעִילִין לְמֶכָּה. וְיוֹצֵא בְּקִלְפַת הַשּׁוֹם, וּבְקִלְפַת
הַבָּצֵל שֶׁעַל הַמֶּכָּה; וּבְאֶגֶד שֶׁעַל גְּבִי הַמֶּכָּה, וְקוֹשֶׁרוֹ וּמִתִּירוֹ
בַּשָּׁבֶת; וּבְאֶסְפְּלוֹנִית, וּמִלְגָּמָה, וְרִטְיָה שֶׁעַל גְּבִי הַמֶּכָּה; וּבְסִלַּע
שֶׁעַל גְּבִי הַצְּנִית, וּבְבִיצַת הַחֲרוֹגוֹל, וּבִשֵּׁן הַשׁוּעַל, וּבְמִסְמָר
הַצְּלוּב, וּבְכָל דָּבָר שֶׁתּוֹלִין אוֹתוֹ מִשּׁוֹם רְפוּאָה וְהוּא שִׁיאֲמָרוּ
הַרופָאִים, שֶׁהוּא מוֹעִיל.

יד. יוֹצֵאָה הָאֲשֶׁה בְּאֶבֶן תְּקוּמָה, וּבְמִשְׁקַל אֶבֶן תְּקוּמָה שְׁנֵתֶּכֶן
וּשְׁקָלוֹ לְרְפוּאָה; וְלֹא אֲשֶׁה עֲבָרָה בְּלִבָּד, אֲלֵא שְׁאֵר הַנָּשִׁים
שָׁמָּה תִתְעַבֵּר, וְתִפֹּל. וְיוֹצֵאִין בְּקִמִּיעַ מִמָּחָה. וְאִי זֶה הוּא
מִמָּחָה זֶה שְׂרָפָא שְׁלוֹשָׁה בְּנֵי אָדָם, אוֹ שֶׁעָשְׂהוּ אָדָם שְׂרָפָא
שְׁלוֹשָׁה בְּנֵי אָדָם בְּקִמִּיעִין אֲחֵרִים. וְאִם יֵצֵא בְּקִמִּיעַ שְׁאִינוּ
מִמָּחָה פֶּטוּר, מִפְּנֵי שֶׁהוֹצִיאוֹ דֶּרֶךְ מַלְבוּשׁ. וְכֵן הַיּוֹצֵא בְּתַפְלִין,
פֶּטוּר.

טו. מִי שֵׁישׁ בְּרִגְלוֹ מֶכָּה, יוֹצֵא בְּסִנְדָּל יְחִידִי בְּרִגְלוֹ הַבְּרִיאָה;
וְאִם אֵין בְּרִגְלוֹ מֶכָּה, לֹא יֵצֵא בְּיָחִיד. וְלֹא יֵצֵא קָטָן בְּמִנְעֵל
גָּדוֹל, אֲבָל יוֹצֵא הוּא בְּחִלּוּק גָּדוֹל. וְלֹא תֵצֵא אֲשֶׁה בְּמִנְעֵל
רַפּוּי, וְלֹא בְּמִנְעֵל חָדָשׁ שְׁלֹא יֵצֵאָה בּוֹ שְׁעָה אַחַת מִבְּעוֹד יוֹם.
וְאֵין הַקָּטָן יוֹצֵא בְּקָב שָׁלוֹ. אֲנָקְטָמִין שְׁלַעֲץ אֵין יוֹצֵאִין בָּהֶן
בַּשָּׁבֶת, מִפְּנֵי שְׁאִינוֹן מִדְּרָכֵי הַמַּלְבוּשׁ; וְאִם יֵצֵאוּ, פֶּטוּרִין.

טז. יוֹצֵאִין בְּפִקְרִיוֹן וּבְצִפָּה שְׁבִרְאֲשֵׁי בְּעָלֵי חֲטָטִין. אֵימָתִי
בְּזֶמֶן שֶׁצָּבַעַן וּכְרָכָן, אוֹ שִׁיֵּצֵא בָּהֶן שְׁעָה אַחַת מִבְּעוֹד יוֹם; אֲבָל
אִם לֹא עָשָׂה בָּהֶן מַעֲשֶׂה, וְלֹא יֵצֵא בָּהֶן קֹדֶם הַשָּׁבֶת אִסּוּר לְצֵאת
בָּהֶן.

יז. יוֹצֵאִין בְּשֶׁק עֶבֶה, וּבְסָגוּס עֶבֶה, וּבִירִיעָה, וּבַחֲמִילָה מִפְּנֵי
הַגְּשָׁמִים; אֲבָל לֹא בַתְּבָה, וְלֹא בְּקָפָה, וְלֹא בְּמַחְצֶלֶת מִפְּנֵי
הַגְּשָׁמִים. הַכֹּר וְהַכֶּסֶת אִם הָיוּ רַכִּין וְדָקִין כִּמוֹ הַבְּגָדִים מִתָּר
לְהוֹצִיָּאן מִנְּחִין עַל רֹאשׁוֹ בַּשָּׁבֶת, דֶּרֶךְ מַלְבוּשׁ; וְאִם הָיוּ קָשִׁין
הָרִי הֵן כְּמִשְׁאוּי, וְאִסּוּרִין.

יח. יוֹצֵאִין בְּזוּגִין הָאֲרוּגִין בְּבָגְדִים. וְיוֹצֵא הָעֶבֶד בַּחוּתָם שְׁלִטִּיט
שְׁבִצְוֹאֲרוֹ; אֲבָל לֹא בַחוּתָם שְׁלִמְתֻכָּת, שָׁמָּה יִפֹּל וַיִּבְיֹאֲנוּ.

המתעטף בטליתו, וקפלה מכאן ומכאן בידו או על כתפו אם נתפון לקבץ כנפיו, כדי שלא יקרעו או שלא יתלכלכו אסור; ואם קבצן להתנאות בהן, כמנהג אנשי המקום במלבושן מתר.

יט. היוצא בטלית מקפלת ומנחת על כתפו, חיב. אבל יוצא הוא בסודר שעל כתפו, אף על פי שאין נימה קשורה לו באצבעו; וכל סודר שאינו חופה ראשו ורבו, אסור לצאת בו. היתה סבנית קצרה שאינה רחבה, קושר שני ראשיה למטה מכתפיים; ונמצאת כמו אבנט, ומתר לצאת בה.

כ. מתר להתעטף בטלית שיש בשפתיה מלל, אף על פי שהן חוטין ארוכין, ואף על פי שאינן נואי לטלית מפני שהן בטלים לגבי הטלית, ואינו מקפיד עליהן בין היו בין לא היו. לפיכך היוצא בטלית שאינה מציצת כהלכתה, חיב מפני שאותן החוטין חשובין הן אצלו, ודעתו עליהן, עד שישלים חסרונן, ויעשו ציצית. אבל טלית המציצת כהלכתה מתר לצאת בה, בין ביום בין בלילה: שאין הציצית הגמורה משאוי, אלא הרי היא מנואי הבגד ומטכסיסיו כמו האמרה וכיוצא בה. ואלו היו חוטי הציצית שהיא מציצת כהלכתה משאוי היה חיב היוצא בה אפלו ביום השבת, שאין מצות עשה שאין בה כרת דוחה שבת.

כא. לא יצא החיט בשבת, במחט התחובה לו בכדו; ולא נגר, בקיסם שבאזנו; ולא גרדי, באירא שבאזנו; ולא סורק, במשיחה שבצוארו; ולא שלחני, בדינר שבאזנו; ולא צבע, בדגמה שבאזנו. ואם יצא פטור, אף על פי שיצא דרך אמנותו: מפני שלא הוציא כדרך המוציאין.

כב. הזב שיצא בפיס שלו חיב, מפני שאין דרך פיס זה להוציאו אלא כדרך הזאת: ואף על פי שאינו צריך לגוף ההוצאה, אלא כדי שלא יתלכלכו בגדיו שהמלאכה שאינה צריכה לגופה, חיב עליה.

כג. המוצא תפלין בשבת ברשות הרבים, פיצד הוא עושה: לובשן כדרך, מניח שלראש בראשו ושליד בידו, ונכנס, וחולצן בבית; וחוזר ויוצא ולובש זוג שני וחולצו, עד שיכניס את כלן. ואם היו הרבה, ולא נשאר מן היום כדי להכניסן דרך מלבוש הרי זה מחשיך עליהם, ומכניסן במוצאי שבת. ואם היה בימי השמד, שמתירא לישב ולשמרן עד הערב מפני הגויים מכסן במקומן, ומניחן והולך.

כד. היה מתירא להחשיך עליהן מפני הלסטים נוטל את כלן כאחת, ומוליכן פחות פחות מארבע אמות, או נותנן לחברו בתוך ארבע אמות וחברו לחברו, עד שמגיע לחצר החיצונה. במה דברים אמורים, בשעיו בהן רצועותיהן, והיו מקשרין קשר תפלין שודאי תפלין הן; אבל אם לא היו רצועותיהן מקשרות, אינו נזקק להן.

כה. המוצא ספר תורה יושב ומשמרו, ומחשיך עליו; ובסכנה מניחו והולך לו. ואם היו גשמים יורדין, מתעטף בעור, וחוזר ומכסה אותו, ונכנס בו.

כו. לא יצא החיט במחטו בידו, ולא הלבלר בקלמוסו, ערב שבת, סמוך לחשכה שמא ישכח, ויוציא. וחיב אדם למשמש

בְּכַגְדּוֹ, עָרַב שַׁבַּת עִם חֲשֻכָה שְׁמָא יִהְיֶה שָׁם דְּבַר שְׁכוּחַ, וַיֵּצֵא
בּוֹ בַשַּׁבָּת. וּמִתֵּר לַעֲצֹאת בְּתַפְלִין, עָרַב שַׁבַּת עִם חֲשֻכָה הוֹאִיל
וְחֵיב אָדָם לְמַשְׁמַשׁ בְּתַפְלִיו בְּכָל עֵת, אֵינוֹ שׁוֹכֵחַן. שָׁכַח וַיֵּצֵא
בָּהֶן לְרִשּׁוֹת הָרַבִּים, וַנִּזְכֹּר שֵׁישׁ לוֹ תַפְלִין בְּרֹאשׁוֹ מְכֶסֶה אֶת
רֹאשׁוֹ עַד שְׁמַגִּיעַ לְבֵיתוֹ, אוֹ לְבֵית הַמִּדְרָשׁ.

הַלְבוּת שַׁבַּת פֶּרֶק ב

א. אָסוּר לְהוֹצִיא מִשָּׂא עַל הַבְּהֵמָה בַּשַּׁבָּת, שֶׁנֶּאֱמַר "לֹמַעַן
יָנוּחַ, שׁוֹרְךָ וְחֲמֹרְךָ" (שְׁמוֹת כג, יב) אֶחָד שׁוֹר וְאֶחָד חֲמֹר, וְאֶחָד
כָּל בְּהֵמָה וְחִיָּה וְעוֹף. וְאִם הוֹצִיא עַל הַבְּהֵמָה אֶף עַל פִּי שֶׁהוּא
מִצּוֹה עַל שְׁבִיתָתָהּ אֵינוֹ לוֹקָה, לְפִי שְׁאִסּוּרוֹ בָּא מִכָּלֵל עֲשֵׂה;
לְפִיכֵךְ הִמָּחֵמֵר אַחֵר בְּהִמָּתּוֹ בַּשַּׁבָּת, וְהָיָה עָלֶיהָ מִשְׁאוּי פָטוּר.

ב. וְהָלֹא לָאוּ מִפְּרֵשׁ בַּתּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר "לֹא-תַעֲשֶׂה כָל-מְלָאכָה
אֹתָהּ וּבִנְךָ וּבִתְּךָ, עֶבֶדְךָ וְאִמָּתְךָ וּבְהֵמָתְךָ" (שְׁמוֹת כ, ט) שְׁלֹא יִחְרֹשׁ
בָּהּ, וְכִיוּצָא בַּחֲרִישָׁה; וְנִמְצָא לָאוּ שֶׁנֶּתֵּן לְאַזְהָרַת מִיתַת בֵּית
דִּין, וְאֵין לוֹקִין עָלָיו.

ג. אָסוּר לְיִשְׂרָאֵל לְהַשְׁאִיל אוֹ לְהַשְׁכִּיר בְּהֵמָה גֶּסֶה לַגּוֹי שְׁלֹא
יַעֲשֶׂה בָּהּ מְלָאכָה בַּשַּׁבָּת, וְהָרִי הוּא מִצּוֹה עַל שְׁבִיתַת בְּהֵמָתוֹ;
וְאִסּוּרוֹ חֻכְמִים לְמַכֵּר בְּהֵמָה גֶּסֶה לַגּוֹי, שְׁמָא יִשְׁאִיל אוֹ יִשְׁכִּיר.
וְאִם מָכַר קוֹנְסִין אוֹתוֹ עַד עֲשָׂרָה בְּדָמֶיהָ, וּמַחֲזִירָהּ; וְאִפְלוּ
שְׁבוּרָהּ, אֵין מוֹכְרִין. וּמִתֵּר לוֹ לְמַכֵּר עַל יְדֵי סְרִסּוּר, שֶׁהַסְּרִסּוּר
אֵינוֹ מִשְׁאִיל וְאֵינוֹ מִשְׁכִּיר.

ד. וּמִתֵּר לְמַכֵּר לָהֶם סוּס שְׂאִין הַסּוּס אֵלָא לְרִכִּיבַת אָדָם, לֹא
לְמִשְׁאוּי, וְהַחִי, נוֹשֵׂא אֶת עֲצָמוֹ. וְכִדְרָךְ שְׁאִסּוּרוֹ לְמַכֵּר לַגּוֹי,
כֵּךְ אִסּוּרוֹ לְמַכֵּר לְיִשְׂרָאֵל הַחֲשׂוֹד לְמַכֵּר לַגּוֹי. וּמִתֵּר לְמַכֵּר לָהֶם
פָּרָה לְשִׁחִיטָה, וְשׁוֹחֵט אוֹתָהּ בְּפָנָיו; וְלֹא יִמָּכַר סֶתֶם, אִפְלוּ
שׁוֹר שְׁלֹפֶטֶם שְׁמָא יִשְׁהָה אוֹתוֹ, וַיַּעֲבֹד בּוֹ.

ה. מְקוֹם שֶׁנֶּהְגּוּ לְמַכֵּר לָהֶן בְּהֵמָה דְּקָה, מוֹכְרִין; מְקוֹם שֶׁנֶּהְגּוּ
שְׁלֹא לְמַכֵּר, אֵין מוֹכְרִין. וּבְכָל מְקוֹם, אֵין מוֹכְרִין לָהֶם חִיָּה
גֶּסֶה, כִּמוֹ שְׂאִין מוֹכְרִין לָהֶם בְּהֵמָה גֶּסֶה אֵלָא עַל יְדֵי סְרִסּוּר.

ו. מִי שֶׁהַחֲשִׁיד בְּדִרְךָ, וְלֹא הָיָה עִמּוֹ נֹכְרִי שִׁיתֵּן לוֹ כִּיסוֹ, וְהִיתָה
עִמּוֹ בְּהֵמָה מִנִּיחַ כִּיסוֹ עָלֶיהָ כְּשֶׁהִיא מְהֻלֶּכֶת, וְכִשְׁתַּרְצָה לַעֲמֹד
נוֹטְלוֹ מֵעָלֶיהָ, כִּדִּי שְׁלֹא תַעֲמֹד וְהוּא עָלֶיהָ, עַד שְׁלֹא תִהְיֶה שָׁם
לֹא עֲקִירָה וְלֹא הִנָּחָה. וְאָסוּר לוֹ לְהִנָּהִיגָהּ, וְאִפְלוּ בְּקוֹל, כָּל
זְמַן שֶׁהַכִּיס עָלֶיהָ, כִּדִּי שְׁלֹא יִהְיֶה מִחֲמַר בַּשַּׁבָּת. וַיִּגְזַר חֻכְמִים
הֵיא, שְׁלֹא יִנִּיחַ כִּיסוֹ עַל גְּבִי בְּהֵמָה, אֵלָא אִם אֵין עִמּוֹ נֹכְרִי.

ז. הָיָה עִמּוֹ חֲרָשׁ שׁוֹטֵה וְקָטָן, מִנִּיחַ כִּיסוֹ עַל הַחֲמֹר, וְאֵינוֹ
נוֹתֵנוּ לְאֶחָד מֵהֶן, מִפְּנֵי שֶׁהֵן אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל. הָיָה עִמּוֹ חֲרָשׁ
וְשׁוֹטֵה, וְאֵין עִמּוֹ בְּהֵמָה נוֹתֵנוּ לְשׁוֹטֵה; שׁוֹטֵה וְקָטָן, נוֹתֵנוּ
לְשׁוֹטֵה; חֲרָשׁ וְקָטָן, נוֹתֵנוּ לֹא זֶה מֵהֶן שִׁירְצָה. לֹא הִיתָה עִמּוֹ
בְּהֵמָה, וְלֹא נֹכְרִי, וְלֹא אֶחָד מִכָּל אֵלוֹ מְהֻלָּךְ בּוֹ פָּחוֹת פָּחוֹת
מֵאַרְבַּע אַמּוֹת. וְאִפְלוּ מִצִּיאָה שְׁבָאָה לִידּוֹ, מְהֻלָּךְ בָּהּ פָּחוֹת
פָּחוֹת מֵאַרְבַּע אַמּוֹת: אֲבָל קֹדֶם שֶׁתִּבּוֹא לִידּוֹ אִם יָכוֹל לְהַחֲשִׁיךְ
עָלֶיהָ, מַחֲשִׁיךְ; וְאִם לֹא, מוֹלִיכָה פָּחוֹת פָּחוֹת מֵאַרְבַּע אַמּוֹת.

ח. מִתֵּר לְמַשֵּׁךְ אֶת הַבְּהֵמָה בְּמֶתַג וְרֶסֶן שְׁלֵה, לְרִשּׁוֹת הָרַבִּים

והוא שתהיה ראויה לאותו הרסן, כגון שיר לסוס ואפסר לגמל וחטם לנאקה וסוגר לכלב. אבל אם הוציא בהמה במתג שאין משתמרת בו, כגון שקשר חבל בפי הסוס, או במתג שאינה צריכה לו אלא משתמרת בפחות ממנו, כגון שהוציא חמור בשיר שלסוס או חתול בסוגר הרי זה משאוי: שכל שמירה מעלה או שמירה פחותה, משאוי הוא לה.

ז. לא יקשר גמלים זה בזה, וימשך; אפלו היו קשורין מערב שבת, אינן נמשכין בשבת. אבל מכנים הוא חבלים לתוך ידו והוא, שלא יצא חבל מתחת ידו טפח; וצריך שיהיה החבל שמפי הבהמה עד ידו, גבוה מן הארץ טפח או יותר. ומפני מה לא ימשך הגמלים הקשורים זה בזה, מפני שהוא נראה כמי שמוליכן לשוק שמוכרין בו הבהמות או שמשחקין בהן שם; ומפני זה, לא תצא בהמה בזוג שבצוארה, ואפלו היה פקוק, שאין לו קול.

י. לא תצא בהמה בזוג שבכסותה, ולא בחותם שבצוארה, ולא בחותם שבכסותה, ולא ברצועה שברגלה, ולא בסלם שבצוארה. ואין חמור יוצא במרדעת, אלא אם כן היתה קשורה לו מערב שבת. ולא יצא הגמל במטלטלת התלויה לו בדבשתו או בזנבו, אלא אם כן היתה קשורה בזנבו וחוטרתו; ולא יצא הגמל עקוד יד, ולא עקוד רגל. וכן שאר כל הבהמה.

יא. אין התרנגולים יוצאין בחוטין, ולא ברצועות שברגליהם. ואין הכבשין יוצאין בעגלה שתחת האליה; ואין הכבשות יוצאות בעצים שמניחים להן בחטמן, כדי שיתעטשו התולעין שבמוחן. ואין העגל יוצא בעל קטן שמניחין לו על צוארו, כדי שיכנע ויהיה נוח לחרישה. ולא תצא בהמה בשבכה שמניחין לה בפיה, כדי שלא תשך או לא תאכל. ולא תצא הפרה בעור הקפד שמניחין לה על דדיה, כדי שלא יינק ממנה השרץ כשהיא ישנה; ולא תצא ברצועה שבין קרניה, בין לנואי בין לשמר. עז שחקק לה בקרניה, יוצאה באפסר הקשור בחקק בשבת; ואם תחבו בזקנה, אסור שמא תנתחנו, ויביאנו בידו ברשות הרבים. וכן כל פיוצא בזה.

יב. הזכרים יוצאים בעור הקשור להן על זכרותן, כדי שלא יעלו על הנקבות; ובעור הקשור להם על לביהם, כדי שלא יפלו עליהם זאבים; ובמטלניות המרקמות, שמיפין אותן בהן. והרחלות יוצאות, ואליה שלהן קשורה למעלה על גבן, כדי שיעלו עליהן הזכרים, או קשורה למטה, כדי שלא יעלו עליהן הזכרים; ויוצאות מלפפות במטלניות, כדי שיהיה הצמר שלהן נקי. והעזים יוצאות ודדיהן קשורות, כדי שייבש מהן החלב; אבל אם קשרן כדי שלא יצא החלב עד שיחלב אותו לערב, הרי אלו לא יצאו.

יג. אין חמור יוצא באכף, אף על פי שקשור לו מערב שבת; ולא יצא הסוס בזנב שועל, ולא בזהורית שבין עיניו. ולא תצא בהמה בקלסטר שבפיה, ולא בסנדל שברגלה, ולא בקמיע שאינו ממחה לבהמה; אבל יוצאה היא באגד שעל גבי המפה, ובכבשישין שעל גבי השכר, ובשליה המדלדלת בה; ופוקק לה זוג שבצוארה, ומטילת בו בחצר. ונותן מרדעת על החמור בשבת, ומטיל בחצר; אבל אין תולין לה קלסטר בפיה בשבת.

יד. כֶּשֶׁם שְׁאָדָם מְצֹוֶה עַל שְׁבִיתַת בְּהֶמְתּוֹ בַּשַּׁבָּת, כֵּן הוּא מְצֹוֶה עַל שְׁבִיתַת עַבְדּוֹ וְאִמָּתּוֹ; וְאִף עַל פִּי שֶׁהֵן בְּנֵי דַעַת, וְלִדְעַת עֲצָמָן עוֹשִׂין, מְצֹוֶה עָלָיו לְשַׁמֵּר וּלְמַנְעַן מַעֲשֵׂית מְלָאכָה בַּשַּׁבָּת, שֶׁנֶּאֱמַר "לִמְעַן יָנוּחַ, שׁוֹרְךָ וַחֲמֹרְךָ, וַיִּנָּפֶשׁ בֶּן-אִמָּתְךָ, וַהֲגֵר" (שמות כג, יב).

זו. עַבֵּד וְאִמָּה שְׁאֵנוּ מְצֹוִין עַל שְׁבִיתַתָּן הֵם עַבְדִּים שְׁמָלוֹ וְטָבְלוֹ לְשֵׁם עֲבָדוֹת, וְקָבְלוּ מְצֻוֹת שֶׁהָעַבְדִּים חִיבִין בָּהֶן. אָבֵל עַבְדִּים שֶׁלֹא מָלוּ וְלֹא טָבְלוּ, אֲלֹא קָבְלוּ שִׁבְעַת מְצֻוֹת שְׁנַצֵּטוּ בְּנֵי נֹחַ בְּלִבָּד הָרִי הֵן כָּגֵר תּוֹשֵׁב; וּמִתְרִין לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה בַּשַּׁבָּת לַעֲצָמָן בְּפִרְהֶסְיָה, כִּישְׂרָאֵל בַּחֲלֵי. וְאִין מְקַבְּלִין גֵּר תּוֹשֵׁב, אֲלֹא בְּזִמָּן שֶׁהַיּוֹבֵל נֹהֵג.

זו. הוֹאִיל וְגֵר תּוֹשֵׁב עוֹשֶׂה מְלָאכָה לַעֲצָמוֹ בַּשַּׁבָּת, וְגֵר צָדִיק הָרִי הוּא כִּישְׂרָאֵל לְכָל דָּבָר, בְּמִי נֶאֱמַר "וַיִּנָּפֶשׁ בֶּן-אִמָּתְךָ, וַהֲגֵר" (שמות כג, יב) זֶה גֵּר תּוֹשֵׁב שֶׁהוּא לְקִיטּוֹ וּשְׁכִירוֹ שְׁלִישְׂרָאֵל, כְּמוֹ בֶּן אִמָּתּוֹ: שֶׁלֹא יַעֲשֶׂה מְלָאכָה לִישְׂרָאֵל רַבּוֹ בַּשַּׁבָּת, אָבֵל לַעֲצָמוֹ עוֹשֶׂה; וְאִפְּלוּ הָיָה זֶה הַגֵּר עַבְדּוֹ, הָרִי זֶה עוֹשֶׂה לַעֲצָמוֹ.